

## Metodika výcviku v kurzech řidičů PČR a HZS ČR

Základní východiska:

Výcvikové dny: úterý, středa, čtvrtek

Rozdělení řidičů PČR a HZS ČR do jednotlivých skupin:

- |                         |                                               |
|-------------------------|-----------------------------------------------|
| 1) Řidič- skupiny C     | nákladní vozidla (N2,N3)                      |
| 2) Řidič- skupiny B-SUV | osobní vozidlo typu SUV ( kategorie M1G, N1G) |
| 3) Řidič- skupiny B     | osobní vozidla kategorie M1                   |

Plánované počty řidičů (za 1 rok):

- |                         |         |
|-------------------------|---------|
| 1) Řidič- skupiny C     | - 1.104 |
| 2) Řidič- skupiny B-SUV | - 640   |
| 3) Řidič- skupiny B     | - 6.808 |

Počet příslušníků v kurzu: - 16 osob

### ***Orientační doba provádění***

#### Dopolední část:

- |                  |                                                                |
|------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1) 07:30         | [Příjezd účastníku konaného kurzu]                             |
| 2) 07:30 – 08:45 | [Teoretická část]                                              |
| 3) 08:45 – 12:00 | [1. Praktická část jízd 180 min + 15 min přestávka či přesuny] |
| 4) 12:00 – 12:30 | [Obědová přestávka]                                            |

#### Odpolední část:

- |                  |                                                                |
|------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1) 12:30 – 15:45 | [2. Praktická část jízd 180 min + 15 min přestávka či přesuny] |
| 2) 15:45 – 16:00 | [Přesun na teoretickou učebnu centra]                          |
| 3) 16:00 – 16:30 | [Vyhodnocení kurzu, udělení certifikátu, závěr]                |

## ***Teoretická část***

Zaměření na zásady bezpečné, racionální a dynamické jízdy vozidel s právem přednosti v jízdě. Je tvořena jedním blokem, který posluchače seznamuje se všemi situacemi zaměřených na styl jízdy při různých povětrnostních a klimatických podmínkách, adhezi vozidla, chování řidiče při jednotlivých úkonech souvisejících s řízením vozidla. Zásady předcházení možným rizikovým situacím v silničním provozu. Specifika jízdy s vozidlem s řízením vozidla s výstražným světelným a zvukovým zařízením. Jízda s vozidlem dopravující velké množství kapalin (hasičská vozidla), při zvýšené rychlosti k dopravě na místo zásahu.

Metodika výcviku je zpracována pro všechny příslušníky jednotně dle jednotlivých skupin.

### **1) Řidič- sk C**

Jedná se o příslušníka, který je předurčen k řízení nákladních vozidel kategorie N2, N3. Tato vozidla jsou s právem přednostní jízdy, a jelikož se jedná o hlavní techniku, používanou k zásahovým činnostem HZS ČR, jsou na řidičské schopnosti kladeny největší požadavky.

Náplň kurzu této skupiny je zaměřena na zvládnutí vozidel v krizových situacích na pevném podkladu se zaměřením na:

- Chování řidiče v závislosti na různých povětrnostních a klimatických podmínkách, problematika jízdy na mokré vozovce, při snížené adhezi, aquaplaning, chování řidiče v zimě, za snížené viditelnosti a v krizových situacích ( vyhýbací manévr, krizové brzdění atd.).

Konkrétně v oblastech:

- Krizové brzdění
- Vyhýbací manévr
- Zvládnutí přetáčivého smyku
- Zvládnutí vozidla při nedotáčivosti v zatáčce
- Zásady bezpečné jízdy zvýšenou rychlostí s použitím VRZ
- Zásady jízdy mimo zpevněné komunikace
  - Přejezd terénní nerovnosti
  - Jízda v bočním náklonu
  - Zvládnutí vozidla při průjezdu na různém druhu povrchu s použitím pohonu všech kol

## **2) Řidič- sk B-SUV**

Jedná se o příslušníka, který při výkonu své funkce primárně řídí vozidlo s pohonem 4x4 kategorie N1G,M1G (dále jen SUV). Zabezpečuje přepravu osob a materiálu do místa mimořádné události / dopravní nehody) a to na pozemních komunikacích i mimo zpevněné komunikace.

Náplň kurzu této skupiny je zaměřena na zvládání vozidel v krizových situacích na pevném podkladu se zaměřením na:

- Chování řidiče na různých druzích povrchu pozemních komunikací, při různých povětrnostních a klimatických podmínkách, problematika jízdy na mokré vozovce, při snížené adhezi, aquaplaning, chování řidiče v zimě, za snížené viditelnosti a v krizových situacích.

Konkrétně v oblastech:

- Krizové brzdění
- Vyhýbací manévr
- Zvládnutí přetáčivého smyku
- Zvládnutí vozidla při nedotáčivosti v zatáčce
- Zvládnutí vozidla při aquaplaningu
- Zásady dynamické jízdy, při vjezdu do křižovatky, včetně jízdy s použitím VRZ
- Zásady bezpečné jízdy zvýšenou rychlostí s použitím VRZ,
- Zásady jízdy mimo zpevněné komunikace
  - Přejezd terénní nerovnosti
  - Přejezd překážek (např. přejezd železničního svršku mimo železniční přejezd)
  - Jízda v bočním náklonu
  - Zvládnutí vozidla při průjezdu na různém druhu povrchu s použitím pohonu všech kol

## **3) Řidič- sk B**

Jedná se o příslušníka, který při výkonu své funkce primárně řídí vozidlo kategorie M1 a to při přesunu po zpevněných pozemních komunikacích. Jedná se o příslušníka, který zabezpečuje přepravu osob a materiálu na místo mimořádné události.

Náplň kurzu této skupiny je zaměřena na zvládání vozidel v krizových situacích na pevném podkladu se zaměřením na:

- Chování řidiče na různých druzích povrchu pozemních komunikací, při různých povětrnostních a klimatických podmínkách, problematika jízdy na mokré vozovce, při snížené adhezi, aquaplaning, chování řidiče v zimě, za snížené viditelnosti a v krizových situacích.

Konkrétně v oblastech:

- Krizové brzdění
- Vyhýbací manévr

- Zvládnutí přetáčivého smyku
  - Zvládnutí vozidla při nedotáčivosti v zatáčce
  - Zvládnutí vozidla při aquaplaningu
- Zásady ekonomické jízdy, chování řidiče při jízdě řidiče ke křižovatce a do křižovatky.

## ***Praktická část***

### **Náplň a časová dotace jednotlivých kurzů:**

V následujícím je uveden závazný rozpis náplně jednotlivých kurzů, včetně časového rozpisu a plnění jednotlivých výcvikových úkonů.

Skupina č. 1 řidič- sk. C

#### **1. Část**

Pracoviště kruhová část: [90 minut],

- Průjezdy malého a velkého kruhového objezdu: [**15-40 km/hod**]
  - Držení volantu, správné sezení ve vozidle, výhled z vozidla.
- Průjezdy na funkčních skrápěných plochách: [**25-35 km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, správná nájezdová stopa vozidla, otestování stabilizačních systémů vozidla (ASR, ESP, ABS ....).
- Slalom mezi kužely, střídání adhezních podmínek: [**25 km/hod**]
  - Test změny adhezních podmínek na krátkých vzdálenostech, manévrování s vozidlem, otestování rozměrů vozidla.
- Průjezdy funkčních ploch s vodní překážkou: [**30 km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při krizovém vyhýbání a brzdění.

Pracoviště světelné znaky : [45 minut],

- Průjezdy přes proměnné světelné znaky: (Vyhýbací manévr) [**30, 35, 40, km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem.
- Průjezdy přes proměnné světlené znaky: (Krizové brzdění) [**30, 35, 40, 45, 50 km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu.

Pracoviště vyhýbací manévr na funkčních plochách: [45 minut]

- Průjezdy konstantní rychlostí ve vymezeném prostoru: (Vyhýbací manévr) [**20,30, 40, 50, km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem, správně zvolená stopa průjezdu.
- Užití krizového brzdění ve vymezeném prostoru. [**40, 45, 50, km/hod**]

- Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu, manipulace s volantem.
- Průjezdy vymezeným prostorem při kombinaci krizového brzdění a průjezdu. [30, 40, 50 km/hod]
  - Nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při počátečním krizovém brzdění a následném vyhýbacím manévru.

## 2. Část

Pracoviště smyková deska pro nákladní vozidla nad 12t. + velká funkční plocha: [90 minut]

- Průjezdy přes technologii smykové desky: [30, 35, 40, km/hod]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
- Průjezdy přes technologii smykové desky s užitím vodních překážek: [35, 40, 45 km/hod]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
  - Správné vyhodnocení situace s nutností vyhnutí se překážce. Užití praktických dovedností z dopolední části.

Pracoviště krizové brzdění a vyhnutí v aqua vaně: [1-2 instruktoři, 45 minut]

- Provedení vyhýbacího manévru bez použití brzdového pedálu: [40, 45, 50, km/hod]
  - Kontrola dodržení konstantní rychlosti průjezdu, správné manipulace na volantu vzhledem ke zvyšující se rychlosti průjezdu.
  - Nedotáčivost vozidla při průjezdu vyhýbacího manévru.
- Provedení krizového brzdění v přímém směru. [40, 50, 60 km/hod]
  - Kontrola správného usazení ve vozidle, držení volantu.
  - Ověření správného krizového brzdění řidiče a jeho reakční doby.
  - Test brzdových asistentů v služebním vozidle (ABS, EBA, EBD).
  - Seznámení se s brzdovou dráhou vozidla.
- Provedení vyhýbacího manévru na pokyn instruktora: [30, 40, 50 km/hod]
  - Reakční doba řidiče, ověření schopnosti vnímání několika aspektů při řízení.
  - Správné vyhodnocení směru provedení vyhýbacího manévru.
  - Volba správné stopy průjezdu vyhýbacím manévrem.

Pracoviště průjezd křižovatkou s vyhýbacím manévrem: [45 minut]

- Průjezd křižovatkou s vyhýbacím manévrem: [40 **max. km/hod**]
  - Test reakce řidiče na vznik překážky při průjezdu křižovatkou, správné držení volantu.
  - Bezpečný průjezd křižovatkou mezi stojícími vozidly.
  - Ověření času průjezdu křižovatkou při různých rychlostech.

## Skupina č.2 řidič – sk B-SUV

### 1. Část

Pracoviště kruhová část: [45 minut],

- Průjezdy malého a velkého kruhového objezdu: [15-40 **km/hod**]
  - Držení volantu, správné sezení ve vozidle, výhled z vozidla.
- Průjezdy na funkčních skrápěných plochách: [25-35 **km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, správná nájezdová stopa vozidla, otestování stabilizačních systémů vozidla (ASR, ESP, ABS ....).
- Slalom mezi kužely, střídání adhezních podmínek: [25 **km/hod**]
  - Test změny adhezních podmínek na krátkých vzdálenostech, manévrování s vozidlem, otestování rozměrů vozidla.
- Průjezdy funkčních ploch s vodní překážkou: [30 **km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při krizovém vyhýbání a brzdění.

Pracoviště světelné znaky : [30 minut],

- Průjezdy přes proměnné světelné znaky: (Vyhýbací manévr) [30, 35, 40, **km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem.
- Průjezdy přes proměnné světlené znaky: (Krizové brzdění) [30, 35, 40, 45, 50 **km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu.

Pracoviště vyhýbací manévr a krizové brzdění na funkčních plochách a v aqua vaně:  
[45 minut]

- Průjezdy konstantní rychlostí ve vymezeném prostoru: (Vyhýbací manévr) [20,30, 40, 50, **km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem, správně zvolená stopa průjezdu.
- Užití krizového brzdění ve vymezeném prostoru. [40, 45, 50, **km/hod**]

- Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu, manipulace s volantem.
- Průjezdy vymezeným prostorem při kombinaci krizového brzdění a průjezdu. [30, 40, 50 km/hod]
  - Nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při počátečním krizovém brzdění a následném vyhýbacím manévru.

#### Pracoviště smyková deska + velká funkční plocha: [45 minut]

- Průjezdy přes technologii smykové desky: [30, 35, 40, km/hod]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
- Průjezdy přes technologii smykové desky s užitím vodních překážek: [35, 40, 45 km/hod]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
  - Správné vyhodnocení situace s nutností vyhnout se překážce. Užití praktických dovedností z dopolední části.

#### Pracoviště průjezd křižovatkou s vyhýbacím manévrem: [15 minut]

- Průjezd křižovatkou s vyhýbacím manévrem: [40 max. km/hod]
  - Test reakce řidiče na vznik překážky při průjezdu křižovatkou, správné držení volantu.
  - Bezpečný průjezd křižovatkou mezi stojícími vozidly.
  - Ověření času průjezdu křižovatkou při různých rychlostech.

## 2. Část

#### Pracoviště jízdy v terénu a po nebezpečných komunikacích: [180 minut]

- Průjezdy přes terénní nerovnosti: [max 20, km/hod]
  - Využití uzávěrky mezinápravového diferenciálu.
  - Správné vyhodnocení situace před a za nerovnostmi, zvolení správné rychlosti průjezdu
- Průjezdy překážky bočním náklonem: [max 20 km/hod]
  - Správné vyhodnocení situace a možností vozidla v bočním náklonu.

- Přejezd překážek v komunikaci, přejezd železničního svršku mimo železniční přejezd, průjezd zúženým prostorem v terénu: [**max 20 km/hod**]
  - Ovládání plynového a spojkového pedálu při přejezdu překážek, správné vyhodnocení situace před a za překážkou.
  - Vyhodnocení přejezdu s ohledem na světlou výšku
- Průjezd vozidla různými druhy povrchu (bahno, písek): [**max 20 km/hod**]
  - Ovládání plynového a spojkového pedálu, využití mezinápravových a nápravové uzávěrky.
  - Možnost využití podhuštění pneumatik, volba rychlosti průjezdu.

### Skupina č.3 řidič- sk B

#### 1. Část

Pracoviště kruhová část: [90 minut],

- Průjezdy malého a velkého kruhového objezdu: [**15-40 km/hod**]
  - Držení volantu, správné sezení ve vozidle, výhled z vozidla.
- Průjezdy na funkčních skrápěných plochách: [**25-35 km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, správná nájezdová stopa vozidla, otestování stabilizačních systémů vozidla (ASR, ESP, ABS ....).
- Slalom mezi kužely, střídání adhezních podmínek: [**25 km/hod**]
  - Test změny adhezních podmínek na krátkých vzdálenostech, manévrování s vozidlem, otestování rozměrů vozidla.
  - Průjezd slalomem vpřed i za využití couvání s/bez nutnosti „ručkování“.
- Průjezdy funkčních ploch s vodní překážkou: [**30 km/hod**]
  - Přetáčivost, nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při krizovém vyhýbání a brzdění.

Pracoviště světelné znaky + Parkování vozidla: [45 minut],

- Průjezdy přes proměnné světelné znaky: (Vyhýbací manévr) [**30, 35, 40, 45, 50 km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem.
- Průjezdy přes proměnné světelné znaky: (Krizové brzdění) [**30, 35, 40, 45, 50 km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu.
- Couvání v určeném jízdním pruhu při vyšší rychlosti:
  - Správné ovládání vozidla, držení volantu, couvání s využitím zpětných zrcátek.

- Couvání ve vymezeném prostoru ve vyšší rychlosti.
- Parkování vozidla do vymezeného prostoru:
  - Správný nájezd před parkováním, ověření rozměrů vozidla, správný výhled z vozidla.

Pracoviště vyhýbací manévr na funkčních plochách: [45 minut]

- Průjezdy konstantní rychlostí ve vymezeném prostoru: (Vyhýbací manévr) [**30, 40, 50, 60 km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné držení a manipulace s volantem, správně zvolená stopa průjezdu.
- Užití krizového brzdění ve vymezeném prostoru. [**40, 45, 50, 55, 60 km/hod**]
  - Test reakční doby řidiče, správné sezení ve vozidle, otestování brzdových systému (ABS, EBA, EBD), ověření správného sešlápnutí brzdového pedálu, manipulace s volantem.
- Průjezdy vymezeným prostorem při kombinaci krizového brzdění a průjezdu. [**60, 70, 80 km/hod**]
  - Nedotáčivost, otestování stabilizačních systémů, správná nájezdová stopa, test reakční doby řidiče při počátečním krizovém brzdění a následném vyhýbacím manévru.

## 2. Část

Pracoviště smyková deska + velká funkční plocha: [90 minut]

- Průjezdy přes technologii smykové desky: [**30, 35, 40, km/hod**]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
- Průjezdy přes technologii smykové desky s užitím vodních překážek: [**35, 40, 45 km/hod**]
  - Přetáčivý smyk vozidla, správná manipulace na volantu, test reakční doby řidiče, správný výhled z vozidla.
  - Správné vyhodnocení situace s nutností vyhnutí se překážce. Užití praktických dovedností z dopolední části.
  -

Pracoviště krizové brzdění a vyhnutí v aqua vaně: [45 minut]

- Provedení vyhýbacího manévru bez použití brzdového pedálu: [**40, 45, 50, km/hod**]
  - Kontrola dodržení konstantní rychlosti průjezdu, správné manipulace na volantu vzhledem ke zvyšující se rychlosti průjezdu.
  - Nedotáčivost vozidla při průjezdu vyhýbacího manévru.
- Provedení krizového brzdění v přímém směru. [**40, 50, 60 km/hod**]

- Kontrola správného usazení ve vozidle, držení volantu.
- Ověření správného krizového brzdění řidiče a jeho reakční doby.
- Test brzdových asistentů v služebním vozidle (ABS, EBA, EBD).
- Seznámení se s brzdou dráhou vozidla.
- Provedení vyhýbacího manévru na pokyn instruktora: [**30, 40, 50 km/hod**]
  - Reakční doba řidiče, ověření schopnosti vnímání několika aspektů při řízení.
  - Správné vyhodnocení směru provedení vyhýbacího manévru.
  - Volba správné stopy průjezdu vyhýbacím manévrem.

Pracoviště průjezd aqua vanou, vznik aquaplaningu: [2 instruktoři, 45 minut]

- Průjezd aqua vanou při vzniku aquaplaningu: [**70, 80, max. km/hod**]
  - Test reakce řidiče na vznik aquaplaningu, správné držení volantu.
  - Nutnost dodržení absence brzd při vzniku.

Ověření pneumatik služebního vozidla ve vztahu ke vzniku aquaplaningu

## **Závěrečný přehled- shrnutí:**

### **Skupina č.1- řidič- sk C**

- Délka kurzu 9 hodin.
- Teoretická příprava 60-75 min.
- Počet příslušníků v kurzu je 16 ( 8 vozidel)
- Polygon pro nácvik na zpevněných komunikacích se specifiky pro vozidla kategorie N3 - praktický výcvik na polygonu 6 hodin čistého času bez započtení přestávek a případných přesunů
- Vyhodnocení 30 minut

### **Skupina č.2- řidič- sk B-SUV**

- Délka kurzu 9 hodin.
- Teoretická příprava 75-90 min.
- Praktický výcvik na polygonech - 6 hodin čistého času bez započtení přestávek a případných přesunů
- Vyhodnocení 30 minut
- Počet příslušníků v kurzu je 16 ( 8 vozidel)
- Polygon pro nácvik na zpevněných komunikacích.
- Technicko- terénní polygon.

### **Skupina č.3- řidič- sk B**

- Délka kurzu 9 hodin.
- Teoretická příprava 60-75 min.
- Praktický výcvik na polygonu - 6 hodin čistého času bez započtení přestávek a případných přesunů
- Vyhodnocení 30 minut
- Počet příslušníků v kurzu je 16 ( 8 vozidel)
- Polygon pro nácvik na zpevněných komunikacích.